

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/104/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613205999
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8613205999.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, právne zastúpeného Fridrich Paľko s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4 proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaniach žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 21. 10. 2014, č. k. 4C/362/2013-50 a uzneseniu Okresného súdu Svidník zo dňa 09. 12. 2014, č. k. 4C/362/2013-68 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

P o t v r d z u j e uznesenie.

Žalobca n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému sa ich náhrada n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Vykonaným dokazovaním mal za preukázanú skutočnosť, podľa ktorej predmetom konania je náhrada škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdu prvého stupňa pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci 4Er/435/2010 Okresného súdu Bardejov.

V tomto exekučnom konaní žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná dňa 24. 06. 2010. Uznesením zo dňa 28. 06. 2010 došlo k zamietnutiu žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. V dôsledku odvolania podaného oprávneným Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 20. 01. 2011 rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Uznesenie Krajského súdu v Prešove nadobudlo právoplatnosť dňa 07. 03. 2011. Listom zo dňa 23. 03. 2011 bol oprávnený vyzvaný na predloženie zmluvy o úvere a všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Tieto listiny boli predložené exekučnému súdu dňa 13. 05. 2011. Ihneď po ich predložení exekučný súd dňa 24. 05. 2011 vydal poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie.

Otázku či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR je kompetentný preskúmať Ústavný súd SR, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa troch základných kritérií, ktorými sú zložitosť veci, správanie

účastníka a postup súdu. Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy v konaní. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietahov.

Pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci musia byť splnené všetky tri podmienky uvedené v zákone č. 514/2003 Z. z., a to nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

V priebehu konania žalobca nepreukázal, aby činnosťou exekučného súdu v namietanom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik, ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy, a ani príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom. Z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok potrebných pre priznanie náhrady škody a nemajetkovej ujmy súd prvého stupňa žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

Výrok o trovách odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O. s. p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie. Ako dôvod uviedol, že vo veci sa rozhodlo na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd bol pri svojom rozhodovaní jednoznačne viazaný ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., pretože svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Stav právnej neistoty existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy, atď.. Je to predovšetkým štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie veci v primeranej lehote. Žalobca takýto záväzok nemá.

Žalobca predložil ako dôkaz o vzniku škody znalecký posudok č. 1/2014 vypracovaný Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným posudkom je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku. Okrem toho, ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konania o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

Odvolací súd v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením §

214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené, hoci so záverom o potrebe aplikácie ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2013 sa stotožniť nedá.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré s výnimkou záveru o potrebe použitia ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013 v plnom rozsahu odkazuje.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu poukazujúcu na nemožnosť aplikácie ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. podrobne upravujúceho podmienky pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu s touto je potrebné súhlasiť. Išlo by totiž o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. bolo zavedené do tohto právneho predpisu zákonom č. 412/2012 Z. z. s účinnosťou od 1.1.2013 a preto je priamo aplikovateľné len na zodpovednostné právne vzťahy vzniknuté od 1.1.2013.

To však neznamená, aby súd prvého stupňa nemohol ako príklad uviesť právne významné okolnosti uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a to v kontexte skúmania, ktoré súd musí vykonať aj keď sa pri posudzovaní otázky nesprávneho úradného postupu vrátane prieťahov v konaní pohybuje v právnom rámci danom mu ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom v čase vzniku zodpovednostného právneho vzťahu medzi účastníkmi konania.

V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že v prejednáwanej veci nedošlo k sťažnostiam na prieťahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu, alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, alebo Ústavného súdu SR, ktoré by prieťahy v konaní konštatovalo.

V danom prípade nesprávny úradný postup mal spočívať v nedodržaní zákonnej lehoty stanovenej na rozhodnutie o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Odvolací súd poukazuje na závery Ústavného súdu SR v rozhodnutí IV. ÚS 606/2012, kde Ústavný súd SR okrem iného zdôraznil, že aj niekoľko mesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Poukázal na to, že žalobca podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní, a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Vo vzťahu k tej časti odvolania, v ktorej sa hovorí o potrebe rozhodnúť o návrhu žalobcu na prerušenie konania je potrebné dodať, že zo strany žalobcu takýto návrh v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu doručený nebol. Takéto návrhy žalobca podával len v tých prípadoch, keď súdy nezohľadnili ním namietanú zaujatosť všetkých sudcov súdu rozhodujúceho konkrétnu exekučnú vec, v ktorej malo dôjsť k nesprávne úradnému postupu zakladajúcemu podľa tvrdení žalobcu nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. V prejednáwanej veci námietke zaujatosti vyhovené bolo a vec prejednával iný súd, než ten, ktorý konal v exekučnej veci.

Ďalším rozhodnutím, a to uznesením o poplatkovej povinnosti bolo žalobcovi uložené zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 Eur v lehote 10 dní od doručenia uznesenia.

Vo včas podanom opravnom prostriedku žalobca navrhol uznesenie zrušiť. Ako dôvod uviedol, že podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánom verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Žalobcovi bola v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva žalobcu na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR. Navyše podľa ustanovenia § 18 ca zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, z úkonov

navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. V danom prípade bola žaloba žalobcom podaná pred 01.10.2012 a konanie sa teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z. a preto je nutné v súvislosti s odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012.

Ani tento opravný prostriedok po preskúmaní odvolacím súdom sa nepovažoval za dôvodný.

Len na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia je potrebné poukázať na skutočnosť, podľa ktorej doposiaľ nebola splnená poplatková povinnosť, ktorá žalobcovi ako odvolateľovi (§ 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov) vznikla podaním odvolania (§ 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov).

Podľa ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov sa poplatok podľa rovnakej sadzby vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Tento poplatok je splatný vznikom poplatkovej povinnosti (§ 8 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov).

Odvolacie konanie je samostatným konaním v ktorom odvolací súd rozhoduje o odvolaní. Odvolaním môže účastník napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa pokiaľ to zákon nevyklučuje (§ 201 veta prvá O.s.p.). S účinnosťou od 01.10.2012 konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nie je oslobodené od poplatku. Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 18 ca tohto právneho predpisu z úkonov navrhnutých, alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012.

V predmetnej veci sa odvolacie konanie začalo po 30.09.2012 a preto súd prvého stupňa správne postupoval, ak žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za ním podané odvolanie.

S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. napadnutý rozsudok a uznesenie ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.